

Захист цивільного населення під час збройного конфлікту

анотований бібліографічний список

2019. – Вип. 7 (1 - 10 березня). – 9 с.

(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

1. **Бідак В. Я. Методологічні засади ідентифікації міграційних ризиків у фокусі конфліктної ситуації в Україні / В. Я. Бідак // Регіон. економіка. – 2018. – № 3. — С. 54-61.** *Розкрито методологічні засади ризикогенності міграційних процесів у країні, спричинених факторами екзогенної та ендогенної дії щодо ідентифікації новітніх міграційних ризиків у контексті мілітарних загроз.*

2. **Дяченко А. Напрями підвищення рівня інтеграційної спроможності внутрішньо переміщених осіб / А. Дяченко // Держ. упр. та місц. самоврядування : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. – Дніпро, 2018. – Вип. 3(38). – С. 62-69. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17051-3(38)**** *Проаналізовано напрями вдосконалення механізмів інтеграції внутрішньо переміщених осіб. Зазначено, що стратегічні заходи щодо інтеграції внутрішньо переміщених осіб мають забезпечити: привернення суспільної уваги до питань інтеграції внутрішньо переміщених осіб у приймаючі громади, їх потреб та проблем; забезпечення змін у ставленні суспільства до розв'язання проблем внутрішньо переміщених осіб (за соціокультурним, соціально-економічним та гуманітарним вимірами); підвищення рівня компліментарності приймаючих громад до внутрішньо переміщених осіб, підвищення рівня толерантності, довіри і взаємодії в суспільстві. Текст: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2018/2018_03\(38\)/10.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2018/2018_03(38)/10.pdf)*

3. **Життя, обірване війною : кн. пам'яті полеглих кам'янчан 2014–2017 : [док. нариси / ред.-упоряд. Л. Алексієвська]. — Кам'янське : Андрій, 2018. — 367 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : А794294.**** *Книга пам'яті містить 48 документальних нарисів про вихідців із*

Дніпродзержинська — Кам'янського, котрі загинули на українській землі у 2014—2017 роках спочатку на майдані Незалежності в Києві, а потім — на Сході України під час Національно-визвольної російсько-української війни, яка увійшла до новітньої історії України як АТО (антитерористична операція). Написані слідами живих спогадів, змішаних з болем і сльозами, нариси відтворюють моменти мирного життя учораїшніх студентів і пенсіонерів, директорів і робітників, юнаків і дідусів — звичайних чоловіків, синів і братів, які мріяли і любили, займалися мирною працею, але в тяжкий для країни час стали воїнами. Їхні життя несправедливо обірвала війна, але пам'ять про них продовжує жити серед нас.

4. **Кондратенко О. О. Організаційно-структурне забезпечення державного регулювання соціального захисту учасників антитерористичної операції** / О. О. Кондратенко // Актуал. проблеми держ. упр. : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; Харків. регіон ін-т держ. упр. — Харків, 2018. — Вип. 2. — С. 175-183. — **Шифр зберігання в бібліотеці: Бп14636-1(53).** Акцентовано увагу на проблемах соціальної сфери, державному регулюванні соціального захисту учасників антитерористичної операції на Сході України. Розглянуто основні аспекти щодо організаційно-структурного забезпечення. Означено функції органів влади загальної та спеціальної компетенції, що беруть участь у вирішенні питань соціального захисту учасників АТО на центральному і місцевому рівні. Текст: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2018-1/doc/7/03.pdf>

5. **Мальчикова Д. С. Вимушена зміна зайнятості та основні потреби внутрішньо переміщених осіб внаслідок воєнного конфлікту на Сході України та анексії Криму** / Д. С. Мальчикова, К. І., Ковальова, Л. В. Лозова // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія: Геогр. науки. — Херсон, 2018. — Вип. 8. — С. 84-92. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп18009-8** Проаналізовано умови та рівень зайнятості внутрішньо

переміщених осіб, які опинилися безробітними та соціально незахищеними внаслідок нестабільної політичної ситуації на Сході України. Визначено причини й наслідки масових внутрішніх міграційних потоків населення зі Сходу України та Автономної республіки Крим. Проаналізовано рівень моральної готовності до зміни місця проживання серед статевो-вікової структури України. Текст: http://gj.kherson.ua/archive/8/8_2018.pdf

6. Поступна О. В. Забезпечення реалізації прав внутрішньо переміщених осіб і жителів окупованих та непідконтрольних Україні територій на освіту: публічно-управлінський аспект / О. В. Поступна, О. С. Полякова // Актуал. проблеми держ. упр. : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; Харків. регіон ін-т держ. упр. – Харків, 2018. – Вип. 2. – С. 97-105. – *Шифр зберігання в бібліотеці: Бп14636-1(53)*. Проаналізовано стан забезпечення реалізації права внутрішньо переміщених осіб і жителів окупованих та непідконтрольних Україні територій на освіту, визначено головні проблеми, які досі залишаються невирішеними або механізми вирішення яких є недосконалими. Виділено ті проблеми, які можуть стати серйозними викликами для українського суспільства у майбутньому, якщо їх не вирішувати сьогодні. Текст: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2018-1/doc/4/01.pdf>

7. Удод В. Ф. Обґрунтування структури та індикаторних показників готовності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти до взаємодії з родинами учасників бойових дій / Удод В. Ф. // Наук. часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 5, Пед. науки: реалії та перспективи. — Київ, 2018. — Вип. 62. — С. 223-227. — *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп16744-62*. Розкрито сутність поняття «готовність майбутніх вихователів до взаємодії з родинами учасників бойових дій». Науково обґрунтовано структуру готовності майбутнього вихователя до взаємодії з родинами учасників бойових дій. Охарактеризовано основні структурні компоненти готовності:

когнітивний, мотиваційний, інструментально-операційний, діяльнісний. Описано критерії готовності: сформованість необхідних знань; сформованість професійно важливих цінностей, інтересів й мотивів; сформованість професійних умінь; безпосереднє здійснення ефективної взаємодії з родинами учасників бойових дій у процесі педагогічної діяльності. Визначено показники готовності майбутніх вихователів до взаємодії з цими родинами. Виділено рівні готовності до цього виду діяльності: високий (творчий), оптимальний (достатній), середній (допустимий), низький (критичний). Окреслено схему професійної готовності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до взаємодії з родинами учасників бойових дій. Текст: <http://www.chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/62-2018/53.pdf>.

Статті з періодичних видань

8. **Ветерани ще не сказали свого останнього слова** // Уряд. кур'єр. — 2019. — 5 берез. (№ 44). — С. 2. Подано матеріали робочого візиту у США міністра у справах ветеранів Ірини Фріз. Під час зустрічі з українською громадою у Нью-Гейвені міністр наголосила, що Україна слугує форпостом демократії, обстоює свободу не лише власну, а й європейського континенту, свободу вільного цивілізованого світу. Урядовець зазначила, що Україна мужньо бореться з Путіним — агресором номер один у світі. І ця боротьба має результат зокрема завдяки величезній підтримці, яку надають Сполучені Штати. Вона подякувала *Ukraine American Veterans* за плідну співпрацю й підтримку в Україні й за океаном. Це стосується організації візиту і підтримки нового українського міністерства на рівні Конгресу та Сенату. Слова подяки було сказано й на адресу української громади Нью-Гейвена. Міністр відвідала Полк поранених Морської піхоти *Wounded Warrior Regiment* на базі Квантіко, ознайомила із програмами немедичної реабілітації подолання посттравматичного стресового розладу й важких травм. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/veterani-she-ne-skazali-svogo-ostannogo-slova/>

9. **Дмитренко Л. Ветерани – це воїни, яких захищає держава /** Любов Дмитренко // Уряд. кур'єр. — 2019. — 1 берез. (№ 42). — С. 2. *Подано матеріали зустрічі міністра у справах ветеранів Ірини Фріз, яка перебуває з робочим візитом у США, з представниками Ukrainian American Veterans — американськими ветеранами українського походження, на якій обговорювалася необхідність створення в Україні Центру психічного здоров'я, до складу якого входить і тренінговий центр для підготовки фахівців у галузі психосоціальної адаптації. Міністр зазначила, що "ми зацікавлені максимально запозичити американський досвід роботи з ветеранами та їхніми родинами, ознайомитися із системою ветеранських шпиталів і центрів підтримки. У нас є потреба у впровадженні онлайн-систем, які давно й успішно працюють у США. Тому ми й надалі розраховуємо на плідну співпрацю". Ірина Фріз проінформувала про першочергові плани відомства, зокрема, про напрацювання відповідної законодавчої бази, розповіла про створення Єдиного реєстру ветеранів і презентувала план створення онлайн-платформи "Е-ветеран". Окремо міністр зупинилася на пілотному проекті, який профільне вітчизняне відомство реалізовуватиме найближчим часом. Ідеться про створення психологічного профілю ветерана на базі однієї з областей. До реалізації проекту залучатимуть і самих ветеранів. Повідомлено, що у Вашингтоні Ірина Фріз зустрілася з конгресменом Марсі Каптур і домовилася налагоджувати співпрацю з госпіталями ветеранів війни Клівленда штату Огайо. Сторони, зокрема, обговорили питання потенційного внесення правок до закону щодо оборонного бюджету США, які стосуватимуться фінансової допомоги нашій країні в частині внесення до суб'єктів отримання допомоги Міністерства у справах ветеранів України. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/veterani-ce-voyini-yakih-zahishaye-derzhava/>*

10. **Кесарчук Л. "Якби могла, і серце поклала б ..." /** Леся Кесарчук // День. — 2019. — 6 берез. (№ 41). — С. 10. *Ідеться про*

92-річну жительку Вінниччини Катерину Спринчак, яка вже не перший рік передає воїнам на Схід України в зону проведення воєнних дій допомогу.

Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/yakby-mogla-i-serce-poklala-b>

11. **Малолєткова О. У країні потрібно позбутися периферій** / Оксана Малолєткова // Уряд. кур'єр. — 2019. — 6 берез. (№ 45). — С. 2. *Подано тези виступу Президента України Петра Порошенка на засіданні Ради регіонального розвитку Дніпропетровської області. Президент подякував жителям регіону за їхній внесок у захист України від російської агресії: "... Ви пройшли найважчі випробування і захистили державу від розчленування, повністю зірвали план Путіна з побудови "Дніпропетровської народної республіки", не залишили йому жодного шансу. Дніпропетровщині випало стати прифронтовою фортецею — форпостом українства на сході. Україна пам'ятає внесок Придніпров'я в боротьбу за незалежність країни, пам'ятає героїзм добровольців, масовість волонтерського руху, самовіддану працю лікарів". Глава держави відзначив, що область прийняла велику кількість внутрішньо переміщених осіб і влада ефективно спрацювала, знайшовши їм дах над головою, школи, лікарні, місця в дитсадках, а також із сумом нагадав, що 500 дніпропетровців віддали свої життя за те, щоб ми мали змогу продовжувати реформи і змінювати країну на краще. Петро Порошенко наголосив, що реформа з децентралізації вже доводить свою ефективність і підкреслив, що у 2020 році має завершитися об'єднання громад. Також повідомлено, що напередодні робочого візиту до Дніпропетровщини глава держави взяв участь у засіданні Ради регіонального розвитку Миколаївщини. Петро Порошенко відзначив успіхи регіону в таких сферах, як машинобудування, енергетика, децентралізація та наголосив на недостатньому рівні розвитку транспортної інфраструктури, туризму. Президент підкреслив, що "... Миколаївська область має унікальні об'єкти, які цікаві туристам. Однак, аби їх більшало, необхідні мережеві готелі, інша інфраструктура. Уже*

завершені переговори з японською компанією щодо будівництва мостового переходу через річку Південний Буг. Новий міст сприятиме якісному розвитку туристичної та бізнесової інфраструктури”. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/prezident-nagoloshuye-sho-vsi-regioni-mayut-rozviv/>

12. **Міщенко І. Житло для переселенців – спільними зусиллями** / Іванка Міщенко // Уряд. кур’єр. — 2019. — 28 лют. (№ 40). — С. 6. *Проінформовано про засідання обласної координаційної ради з питань реалізації в Луганській області проектів, програм та ініціатив Європейського Союзу, Програми розвитку ООН, інших міжнародних організацій, що відбулося у Сєверодонецьку. Вказано, що перспективи та подальші можливості підтримки Луганської області міжнародними партнерами учасники заходу обговорили у форматі відкритої дискусії. Відзначено, що за підсумками реалізації першого етапу стратегії розвитку Луганської області було заплановано втілити 124 проектні ідеї на загальну суму 3,5 мільярда гривень. Проекти виконано на 2,7 мільярда. На другому етапі — 57 проектних ідей на 3,2 мільярда гривень. Наведено тези виступу Представника управління Верховного комісара ООН у справах біженців в Україні Пабло Матеу, який акцентував, що уникнення дублювання проектів у подальшій діяльності дуже важливе, та не менш актуальне напрацювання плану спільних дій, оскільки попереду ще багато спільної роботи. Заступник голови Луганської ОДА Геннадій Іваненко підкреслив, що ”переселенці передусім не мають власного житла. Це і ті, хто залишив тимчасово окуповану територію ще з початком бойових дій, і ті, хто переїздить до нас нині. Тож маємо проекти, для реалізації яких потрібна підтримка донорів. Насамперед у будівництві житла для ВПО та обласної клінічної лікарні третього рівня”. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/zhitlo-dlya-pereselenciv-spilnimi-zusillyami/>*

13. **Римарчук А. Хотіли показати владі, якого масштабу та якості має бути стіна між Україною і Росією** / Андрій Римарчук, Валентин Васянович ; текст: Ілля Прокопенко, Іван Столярчук // Країна. -

2019. – № 7. — С. 10-13. *Режисер Валентин Васянович та виконавець головної ролі Андрій Римарчук розповіли про роботу над новим фільмом "Атлантида", дія якого відбувається в майбутньому на Донбасі, що після окупації повернувся в Україну.* Текст: <https://gazeta.ua/articles/culture-journal/hotili-pokazati-vladi-yakogo-masshtabu-ta-yakosti-maye-buti-stina-mizh-ukrayinoyu-i-rosiyeyu/886630>

14. **Скрипник О. П'ять років російської агресії: чи захищені жертви конфлікту?** / Ольга Скрипник, Альона Луньова // Дзеркало тижня. — 2019. — 2 – 6 берез. (№ 8). — С. 13. *Йдеться про реалізацію права мешканців окупованих територій Донецької та Луганської областей на соціальний захист, усунення дискримінації кримчан під час оформлення пенсій на підконтрольній території України і забезпечення захисту персональних даних внутрішньо переміщених осіб з Криму. Розглянуто питання перетину адміністративного кордону з Кримом та лінії зіткнення із тимчасово окупованими територіями Донецької та Луганської областей. Приділено увагу обмеженню реалізації виборчого права переселенців. Наголошено, що не можна обійти увагою той факт, що українці, які зареєстровані на території АР Крим і міста Севастополь, для України є нерезидентами: вони не можуть користуватися банківськими послугами на материковій частині території України, що порушує Конституцію України та міжнародні стандарти прав людини. Указано, що важливою проблемою, з якою стикаються мешканці окупованих територій Криму і Донбасу, також є відсутність адміністративної (позасудової) процедури визнання фактів народження та смерті на окупованих територіях.* Текст: https://dt.ua/SOCIUM/p-yat-rokiv-rosiyskoyi-agresiyi-chi-zahischeni-zhertvi-konfliktu-304329_.html

15. **Чернецька С. "Добрі брати"** / Світлана Чернецька // День. — 2019. — 28 лют. (№ 37). — С. 11. *Висвітлено три історії військовослужбовців – учасників антитерористичної операції на Сході*

України Олексія Фесюра, Ігоря Барішева та Василя Марковича, яким змогли допомогти після важкого поранення в реабілітаційному закладі "Добрий брат" в Польщі. Текст:

<https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/dobri-braty>

16. Шевченко С. Україна вдячна японському уряду за допомогу / Сергій Шевченко // Уряд. кур'єр. — 2019. — 6 берез. (№ 45). — С. 3. Висвітлено матеріали зустрічі у Токіо з японськими та українськими журналістами Надзвичайного і Повноважного посла України в Японії Ігоря Харченка. Він, зокрема, зазначив, що протягом останніх чотирьох років для України уряд Японії — один із найбільших міжнародних донорів. Переважну частину цієї допомоги спрямовано на відновлення інфраструктури зруйнованих під час російської агресії регіонів. Дуже багато комунальних та інших проектів реалізують саме з японської допомоги — йдеться, зокрема, про школи, гуманітарні заходи, реабілітацію поранених тощо. Дипломат розповів і про співпрацю в актуальних питаннях обміну досвідом ліквідації наслідків техногенних аварій на АЕС, про що укладено міжурядову угоду — унікальний міжнародний документ, завдяки якому щорічно спеціальна комісія, яка по чергово збирається в Японії і Україні, обмінюється думками, відстежує розвиток ситуації навколо Чорнобильської АЕС і "Фукусіми-1". Ігор Харченко особливо відзначив, що японці дуже цінують допомогу України в питаннях, актуальних для них, надто коли це стосується здоров'я постраждалих від впливу радіації. Повідомлено, що українські журналісти передали в посольство книжки, примірники періодики з публікаціями про спільні проекти. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/ukrayina-vdyachna-yaponskomu-uryadu-za-dopomogu/sa/>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
11 березня 2019 р.**